

Asianro 366/02.02.02/2020

§ 194**Talousarvion toteutuminen huhtikuu 2020**

Talousjohtaja Sanna Häkli 10.6.2020:

Ohessa on tammi-huhtikuun talouden toteumaraportit, verotulojen kertymä sekä kuntaviuhka erikoissairaanhoidon käytöstä.

Talousarvion toteutumista seurataan toimielimissä kuukausittain. Kaupunginhallitukselle laadittava raportti sisältää koko kaupungin tuloslaskelman lisäksi raportin käyttötalouden toteumasta lautakunnittain toimintatuottojen, toimintakulujen ja toimintakatteen tasolla. Raportissa esitetään talousarvion toteutumisen lisäksi vertailu edelliseen vuoteen. Kaupunginvaltuustolle laaditaan talouden toteutuman raportti maaliskuun lopun, kesäkuun lopun sekä syyskuun lopun tilanteesta.

Yleistä

Vuoden 2020 ensimmäinen neljännes toteutui odotusten mukaisesti, ja maaliskuussa alkanut koronavirusepidemian vaikutukset eivät näkyneet juurikaan vielä tammi-maaliskuun raporteissa. Raision osalta epidemian vaikutukset olivat myös tammi-huhtikuussa vielä suhteellisen maltilliset, vaikka joitain vaikutuksia on jo nähtävissä sekä tuotto- että kulupuolella. Voimakkaimmat koronasta aiheutuvat vaikutukset tulevat näkymään kuntataloudessa tulevien vuosineljännesten aikana. Kuntaliiton tekemän viimeisimmän kyselyn mukaan koronan kuntatalousvaikutukset tulevat vuonna 2020 olemaan -1,9 miljardia euroa arvioitua heikompi. Lisäkustannuksia tulee myös sairaanhoitopiirien talouden heikkenemisestä.

Raision kaupungin osalta koronavirusepidemia tulee vaikuttamaan vuoden 2020 talouden toteutumiseen negatiivisesti. Alkuperäisen talousarvion mukaiseen tulokseen ei tulla pääsemään. Koronaepidemian vaikutuksesta verotulot tulevat heikkenemään huomattavasti, tämän hetkisen arvion mukaan noin 5,9 miljoonaa euroa. Myynti- ja maksutuotot tulevat jäämään arvioidusta. Menojen kasvua on odotettavissa mm. terveystalouden osalta. Voimakas tulojen heikkenys sekä samanaikainen kulujen kasvu tulee vuoden 2020 osalta vaikuttamaan myös lainamäärän kasvuun.

Raision kaupungin tuloslaskelman toteutuminen

Tasaisen käytön mukainen huhtikuun toteuma olisi 33,3 %. Toteumaprosentit esitetään liitteenä olevissa raporteissa.

Toimintakate

Toimintatuottojen ja toimintakulujen erotuksena syntyvä **toimintakate** oli huhtikuussa noin -42,1 miljoonaa euroa ja se toteutui noin 1,9 miljoonaa laskennallista talousarviota paremmin. Toteumaprosentti oli 31,9 %.

Lautakuntien toimintakatteet toteutuivat laskennallista talousarviota paremmin konsernihallintoa ja teknistä lautakuntaa lukuun ottamatta. Konsernihallinnon osalta sekä toimintakulut että toimintatuotot toteutuivat laskennallista talousarviota heikommin. Toimintatuotoissa ja -kuluissa merkittävin eroa selittävä tekijä oli sähkökauppa. Myös jäsenmaksujen ja seudullisen kehittämisen maksut kohdistuvat talousarviossa joko kokonaan tai osittain koko vuodelle, kun taas tammi-huhtikuun toteumassa alkuvuonna maksetut maksut kohdistuvat neljälle kuukaudelle.

Teknisen lautakunnan toimintatuotot toteutuivat laskennallista talousarviota heikommin, mutta toimintakulut toteutuivat laskennallisen talousarvion tasoisesti. Toimintatuottojen kertymään vaikuttavat mm. laskutusrytmit sekä toteumavertailunäkökuilmasta tuloarvioon sisältyvät kertaerät, joiden odotetaan toteutuvan myöhemmin talousarviovuoden aikana. Koronapandemialla on ollut jonkin verran vaikutusta teknisen lautakunnan tammi-huhtikuun talouden toteumaan, mm. joukkoliikenteen matkustajamäärien putoamisesta johtuen liikennöinnin nettokustannukset ylittyivät. Vaikutus näkyy myös ruoka- ja puhdistuspalveluiden kuluissa. Toimintakulujen osalta huhtikuun toteumassa myös ICT-kulut toteutuivat talousarviota suurempina.

Muiden lautakuntien osalta sekä toimintatuotot että toimintakulut toteutuivat laskennallisen talousarvion tasoisesti tai sitä paremmin.

Koko kaupungin **toimintatuotot** olivat huhtikuussa noin 13,2 miljoonaa euroa ja ne toteutuivat kokonaisuudessaan noin 348 tuhatta euroa talousarviota huonommin. Kokonaisuuden kannalta merkittävimmin toimintatuottoja heikensivät talousarviota heikommät sähkön myyntituotot, terveydenhuollon maksutuotot ja vuokratuotot. Toimintatuottojen talousarviota paremmin toteutuivat mm. sivistyslautakunnan ja vapaa-aikalautakunnan tuet ja avustukset, sosiaali- ja terveyslautakunnan osalta kotikuntakorvaukset sekä myyntituotot kunnilta ja teknisen lautakunnan osalta maankäyttö- ja kehittämiskorvaukset.

Koko kaupungin **toimintakulut** olivat huhtikuussa noin -55,4 miljoonaa euroa ja ne toteutuivat noin 2,3 miljoonaa euroa alle laskennallisen talousarvion. Toimintakuluista *henkilöstökulut* olivat -22,2 miljoonaa euroa ja ne alittivat laskennallisen talousarvion kaikkien lautakuntien osalta. Koko kaupungin henkilöstökulut alittivat laskennallisen talousarvion 2,2 miljoonalla eurolla. Toinen iso kululaji, *palvelujen ostot*, toteutuivat -26,3 miljoonan euron suuruisena ylittäen laskennallisen talousarvion 0,2 miljoonalla eurolla. Ylitykset olivat teknisessä lautakunnassa ja konsernihallinnossa, joita selittävät mm. aiemmin yllä mainitut tekijät.

Raision erikoissairaanhoidon käyttö suhteessa tasaerälaskutukseen oli tammi-huhtikuussa 3,8 %.

Verotulot

Verotulot toteutuivat tammi-huhtikuussa 0,1 miljoonaa euroa laskennallista talousarviota paremmin. Yhteensä verotuloja kertyi noin 34,6 miljoonaa euroa. *Kunnallisveroa* kertyi noin 32,2 miljoonaa euroa ja *yhteisöveroa* noin 2,2 miljoonaa euroa. *Kiinteistöveron* kertymä oli noin 202 tuhatta euroa.

Kuntaliiton viimeisimmän ennusteen mukaan Raision kaupungin vuoden 2020 verotulot tulisivat olemassa olevien taustatietojen valossa olemaan noin 97,6 miljoonaa euroa, eli noin 5,9 miljoonaa euroa vuoden 2020 alkuperäisen talousarvion verotuloja vähemmän. Kunnallisveroa kertyisi noin 86,0 miljoonaa euroa, kiinteistöveroa noin 7,5 miljoonaa euroa ja yhteisöveroa noin 4,1 miljoonaa euroa.

Ennusteen taustaoletuksena on, että BKT laskee reilu 7 prosenttia kuluvana vuonna. Veroennusteen epävarmuudet liittyvät yhä koronavirukseen ja sen vaikutuksiin verotuloihin. Vaikutukset näkyvät viiveellä sekä kunnallisveron että yhteisöveron tuotoissa.

Valtionosuudet

Valtionosuudet toteutuivat huhtikuussa noin 176 tuhatta euroa laskennallista talousarviota paremmin. Valtionosuudet olivat huhtikuun lopussa kokonaisuudessaan noin 10,7 miljoonaa euroa.

Koronakriisi vaikuttaa myös vuoden 2020 valtionosuuksiin. Hallitus on päättänyt korvata kunnille verotulojen maksujärjestelyjen muutoksista vuonna 2020 väliaikaisesti aiheutuvat verotulojen viivästymiset, kokonaisuudessaan 547 miljoonaa euroa. Raision osalta korvaus on noin 2,4 miljoonaa euroa. Korvaus maksetaan vuoden 2020 valtionosuusmaksatuksen yhteydessä toukuun 2020 maksatuksesta alkaen. Korvauksella ei kuitenkaan ole todellista pitkän aikavälin kuntien taloutta vahvistavaa vaikutusta, koska vuoden 2020 korvausta vastaava määrä vähennetään viivästyskorkoineen kuntien valtionosuusmaksatuksen yhteydessä vuonna 2021.

Lisäksi Suomen hallitus on kesäkuussa 2020 päättänyt kattavasta toimenpidokokonaisuudesta helpottamaan koronaepidemiasta johtuvia haasteita. Kokonaisuus sisältää useita toisiaan täydentäviä toimenpiteitä, joilla pyritään muun muassa turvaamaan peruspalvelujen järjestämisen edellytykset kunnissa. Toimenpiteet kohdistuvat ensi vaiheessa vuoteen 2020, mutta lisätoimenpiteiden tarvetta tullaan tarkastelemaan lisätalousarviossa ja vuoden 2021 osalta elokuun budjettiriihessä.

Vuosikate ja tuloslaskelman toteutuminen

Raision vuoden 2020 rahoitustuottojen ja rahoituskulujen toteuma on vielä alkuvuonna kokonaisuudessaan laskennallista talousarviota pienempi, mutta niiden arvioidaan toteutuvan koko vuoden osalta talousarvion mukaisesti.

Vuosikate toteutui huhtikuussa 1,6 miljoonaa euroa laskennallista vuosikatetta paremmin. Tähän vaikuttivat myönteisesti aiemmin esitetyt erät: toimintakatteen, verotulojen ja valtionosuuksien talousarviota parempi toteuma. Huhtikuun vuosikate oli 3,1 miljoonaa euroa, joka on kuitenkin noin 1,3 miljoonaa euroa vuoden 2019 huhtikuun vuosikatetta huonompi.

Poistot toteutuivat hieman laskennallista talousarviota pienempinä, ollen 2,4 miljoonaa euroa.

Tuloslaskelma toteutui kokonaisuudessaan huhtikuussa laskennallista talousarviota (-1,2 milj. euroa) paremmin tuloksen toteuman ollessa noin 0,6 miljoonaa euroa. Edellisen vuoden huhtikuun toteuma oli noin 1,8 miljoonaa euroa, johon sisältyi saadut osinkotuotot.

Investoinnit

Investointeja toteutettiin tammi-huhtikuussa noin 1,6 miljoonalla eurolla toteumaprosentin ollessa 16,3 %. Investointien toteuma oli noin 2,5 miljoonaa euroa pienempi kuin edellisvuonna vastaavana ajankohtana.

Vuoden 2020 tulosennuste

Talousarviossa vuoden 2020 tilikauden alijäämäksi on arvioitu noin -3,5 miljoonaa euroa. Tällä hetkellä käytettävissä olevien valtakunnallisten koronavaikeutusten sekä kaupungin omien arvioiden mukaisin parametrein kesäkuun alussa tehdyn ennusteen mukaan koko vuoden tuloksen arvioidaan painuvan reilusti negatiiviseksi ollen vuoden lopussa noin -8,2 miljoonaa euroa, eli noin 4,7 miljoonaa euroa talousarviota heikempi. Tämä tarkoittaisi sitä, että vuoden lopussa kaupungin kertynyt ylijäämä olisi enää noin 1,6 miljoonaa euroa. Tilanne edellyttää sopeuttamistoimien tekemistä, ja toimiin on jo ryhdytty mm. henkilöstösäästöihin tähtäävien toimenpiteiden ja sopeuttamiseen tähtäävän analyysin kartoitussuunnittelun osalta.

Tulosennustetta päivitetään sitä mukaa, kun uutta valtakunnallista tietoa on saatavilla.

Oheismateriaali	1 Toteumaraportit tammi-huhtikuu 2020
	2 Verotulojen toteuma huhtikuu 2020
	3 Kuntaviuhka tammi-huhtikuu 2020

Päätösehdotus Vs. kaupunginjohtaja Antti Korte

Kaupunginhallitus merkitsee asian tiedokseen.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

